

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN ZAMAN YÖNETİMİNİN İNCELENMESİ*

Burak GÜRER¹; Uğur Erhan DEDEŞAH¹; Nurgül ÖZ¹; Ayten ACUN¹

Geliş Tarihi: 24.06.2016

Kabul Tarihi: 25.12.2016

ÖZET

Bu çalışma beden eğitimi öğretmenlerinin zamanı nasıl yönettiklerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Beden eğitimi öğretmenlerinin çeşitli demografik özellikleri açısından zaman yönetimleri karşılaştırması incelenmiştir. Araştırmanın örneklem grubunun beden eğitimi öğretmeni 185 (75 kadın, 110 erkek) birey oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin elde edilmesinde Türkçe'ye uyarlama çalışması Alay ve Koçak (2002) tarafından yapılan "Zaman Yönetimi Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde yüzde, frekans dağılımları ve Mann Whitney U Testi ve Kruskall Wallis Testi ile karşılaştırılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, kadınların uzun süreli ve geleceğe yönelik planlar ile daha fazla zaman kaybettikleri görülmektedir. Lisans mezunları kısa süreli zaman planlamasını çok daha iyi yapmaktadır. Medeni duruma göre kısa süreli planları bekarlar daha çok yapmakta, uzun süreli ve geleceğe yönelik planları ise evliler fazla yapmaktadır. 21-25 yaşındaki beden eğitimi öğretmenleri kısa süreli planları daha fazla yapmaktadır. Bireysel farklılıkların zaman yönetiminde etkili olduğu düşünülmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin daha çok uzun ve kısa süreli planlar ile zaman harcadıkları görülmektedir. Zamanın daha iyi yönetimi için kişisel gelişim ve serbest zaman faaliyetlerinin daha iyi idare edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi Öğretmeni, Spor, Zaman Yönetimi.

EXAMINATION OF TIME MANAGEMENT OF THE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS

ABSTRACT

This research is done to determine how the physical education teachers manage the time. Physical education teachers time management comparison is investigated from the point of various demographic features. The sample group of the study is 185 physical education teachers (75 female, 110 male). The management scale is used which is done by Alay and Koçak (2002) for the gain of investigation data. For the analysis of data percentage, distribution of frequency and Mann Whitney U test and Kruskall Wallis Test are compared. According to the result of research it is seen that woman lose much time by using long and future based plans. Undergraduates are much better at short time management. According to the marital status, single people do more short time plans, however married people do more long-time and future plans. 21-25 aged physical education teachers do more short-time plans. It is thought that individual differences are efficient on time-management. It is observed that physical education teachers spend more time on long and short time plans. It is advised that individual progress and free-time activities should be managed well for a better time management.

Key Words: Physical Education Teachers, Sport, Time Management

¹Gaziantep Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Türkiye

*Bu makale 3. Uluslararası Spor Bilimleri, Turizm ve Rekreasyon Öğrenci Kongresinde sözel bildiri olarak sunulmuştur.

GİRİŞ

Türk Dil Kurumu zamanı ‘bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit’ şeklinde tanımlanmıştır (TDK, 2016). Zaman soyut, kesin ölçülemeyen, birçok anlama gelen bir kavramdır. Genelde, bir ölçü birimi olarak, uzaklık, yakınlık, geçmiş ve gelecek anlamlarını içerir. “Dün”, “bugün” sözcükleri kullanıldığında belli bir süre anlatılmış olmaktadır (Öktem, 1993). Zamanı verimli kullanmak, zamanın etkili yönetiminden geçmektedir. Zaman yönetimi, “amaçlara ve hedeflere ulaşmada önemli bir kaynak olan zamanı verimli kullanma çabasıdır (Uğur, 2000). Bir bakıma zaman, belli bir işi yapabilmek için gereksinim duyulan süredir (Çelik, 2002). Hepimizin günde 24 saati, her haftada yedi günü vardır. Tek yapabileceğiniz sahip olduğunuz zamanı en iyi şekilde değerlendirmektir. Sahip olduğumuz kaynaklar arasında zaman en az anlaşılan ve en kötü kullanılan kaynaktır. Nereye gidilse, herkes yeterince zamanı olmadığını söylüyor, oysa herkesin dünya kadar zamanı vardır (Scoot, 1997). Zaman fiziksel, felsefi, psikolojik ve sosyolojik özellikleriyle çok boyutluluk gösterir ve göreceli bir kavramdır. Aynı sürenin kişiler tarafından kısa ya da uzun olarak algılanması bu göreceliğin bir sonucudur. Zaman olayların geçmişten bugüne gelip, geleceğe doğru birbirini takip ettiği kesintisiz bir süreçtir (Smith, 1998).

Zamanın birçok tanımı yapılmıştır. "Zaman, insan yaşamının yerine göre uzun ya da kısa süreli, yinelenmesi olanaksız, başlangıcı ve sonu belli, saatle ölçülebilen bir bölümdür" (Tezcan, 1982). "Zaman, arka arkaya dizilmiş olayların ve olguların algılanmasıdır. Zaman olayları ölçebildiğimiz bir süreçtir" (Açıkalin,1998). Zaman, her meslekten bireyler üzerine baskı yapan evrensel bir kaynaktır. Zaman yönetimi, zihinde oluşan planların günlük yasama dökülerek gün ve gün gerçekleştirilebilmesidir (Cüceloğlu,1999).

Zaman yönetiminde temel hedef, bireyin kendisini ve işlerini yaşanan zaman süresi içinde istenen düzeyde planlamasıdır. Gerçekten de zamanın planlanması, en verimli biçimde kullanılması çeşitli sorunları engellemektedir. Zaman planlamasının uygulanmasında başarılı olmak için dikkat edilecek hususlar şunlardır (Türkel, 1999).

- Zor olandan kolay olana doğru işleri yapmak.
- İşleri planlanan güne ve saate göre yaparak, sürüncemede bırakmamak.
- Bir işi bitirmeden diğerine geçmemek.
- Eldeki işe tüm enerji ile sarılmak.
- Yaratıcılıkla ilgili faaliyetler için zaman ayırmak.
- Rutin işlerden kaçınmak.
- Gereksiz ayrıntılardan uzak durmak.
- Toplantılarda gündemi kullanmak.

- Toplantıları zamanla sınırlamak.
- Engellenmeden çalışabilecek saatleri belirlemek.
- Çalışmayı engelleyen faktörleri saptayarak ve bunları ortadan kaldırmak için önlemler almak.
- İş paylaşabilecek eleman yetiştirmek.

Zaman yönetiminde zamanın planlanması, zaman yönetimine karşı tutumlar ve zamanın boşa harcanması gibi ölçütler kullanılarak zaman yönetimi alışkanlıklarına sahip olan beden eğitimi öğretmenlerinin meslek yaşantılarında daha iyi olacağı düşünülmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin antrenman planlaması, okul takımları, serbest zaman etkinliklerine katılımları ve günlük hayatlarının yoğunluk oluşturacağı düşünülmüş ve buradan yola çıkarak çalışmanın amacı, beden eğitimi öğretmenlerinin zaman yönetiminin bazı değişkenler arasındaki ilişkinin araştırılması ve zaman yönetimi uygulamalarında çözüm önerileri sunmaktır.

YÖNTEM

Bu çalışmada yöntem olarak betimsel yöntem benimsenmiştir. Araştırma yöntemi olarak anket tekniği kullanılmıştır.

Araştırma Grubu

Araştırma grubunu 185 (110 erkek, 75 kadın) öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 89.2' si lisans mezunudur. Araştırmacıların % 35.1 ile en çok 21-25 yaş arasındaki öğretmenler katılım göstermiştir. Öğretmenlerin % 58.4'ü bekarlıktır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 43.2'si 1-4 yıllık mesleki deneyime sahiptir.

Veri Toplama Aracı

Araştırma verilerinin elde edilmesinde 5 maddelik kişisel bilgi formu ile 1991 yılında Britton ve Tesser tarafından geliştirilen Türkçeye uyarlama çalışması Alay ve Koçak (2002) tarafından yapılan "Zaman Yönetimi Ölçeği" kullanılmıştır. 27 maddeden oluşan ölçek 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte yer alan alt boyutlar "Zaman Planlaması" (16 madde), "Zaman Tutumları" (7 madde) ve "Zaman Harcattırıcılar" (4 madde) şeklindedir. Zaman planlaması alt boyutu, ölçeği cevaplayan kişinin gün içinde ve hafta içinde yaptığı planlamayı ölçmektedir. Bu ölçekten yüksek puan alan öğretmenlerin içinde bulunduğu haftayı ve günü doğru olarak planladığı kabul edilir. İkinci alt boyut olan zaman tutumlarında ise; öğretmenlerin zamanı kullanma biçimleri hakkında sorular sorulmaktadır. Bu ölçekten yüksek puan alan öğretmenler zamanını iyi kullanan kişiler olarak tanımlanmıştır. Üçüncü alt boyut olan zaman harcattırıcılarda ise, uzun süreli planlama ve geleceğe yönelik planlamalara ait sorular sorulmaktadır. Bu ölçekten yüksek puan alan öğretmenlerin geleceğe yönelik

hedeflerini ve amaçlarını belirleme konusunda başarılı oldukları düşünülmüştür (Alay, Koçak, 2002; Andıç, 2009). Araştırmamızda güvenilirlik analizi için hesaplanan “Cronbach Alfa” iç tutarlılık katsayısı zaman planlamasında 0.81, zaman tutumlarında 0.48 ve zaman harcattırıcılarda 0.54 olarak bulunmuştur.

Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılan anket formlarının başına araştırmanın ne amaçla yapıldığı, anket formunun nasıl işaretleneceği ve işaretlenirken katılımcının nelere dikkat etmesi gerektiği, çalışmayı yürüten kişinin ve danışmanın adı-soyadı, unvanı, çalıştığı kurum gibi bilgiler yer almaktadır. Araştırma, gönüllü beden eğitimi öğretmenleri ile yapılmıştır. Anket hakkında gerekli açıklamalar yapıldıktan sonra anket araştırmacılar tarafından öğretmenlere uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan veriler istatistiksel paket programı (SPSS 16.0) aracılığıyla analiz edilip sonuçlar yorumlanmıştır. Öncelikle verilerle ilgili fikir edinilmesini sağlamak amacıyla aritmetik ortalama ve yüzde dağılımları içeren tanımlayıcı istatistiklere bakılmıştır. Normal dağılıma uygunluğunun incelenmesi için Tek Örneklem Kolmogorov - Smirnov testi yapılmıştır. Verilerin normal dağılıma uymadığı görülmüştür. Veriler Mann Whitney U Testi ve Kruskal Wallis Testi ile karşılaştırılarak analiz edilmiştir. Anlamlılık düzeyi için $\alpha = 0,05$ kritik nokta olarak seçilmiştir.

BULGULAR

Araştırmada elde edilen bulgular tablolar halinde verilmiştir.

Tablo 1: Beden eğitimi öğretmenin toplam puan ortalamaları

	N	X	SS
Zaman Planlaması	185	2.6905	.61893
Zaman Tutumları	185	2.4695	.56595
Zaman Harcattırıcılar	185	3.4203	.77718

Beden eğitimi öğretmenlerin zaman harcattırıcılar boyutunda daha yüksek yüzdeye sahip olduğu görünmektedir. Yani beden eğitimi öğretmenleri, geleceğe yönelik ve uzun planlar ile daha çok zaman harcamaktadır.

Tablo 2: Zaman yönetimi puanlarının cinsiyet değişkenine göre dağılımları

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	Z	p
Zaman Planlaması	Kadın	75	90.38	6778,50	3928.5	-0.550	.582
	Erkek	110	94.79	10426,50			
Zaman Tutumları	Kadın	75	93.32	6999,00	4101	-0.067	.946
	Erkek	110	92.78	10206,00			
Zaman Harcattırıcılar	Kadın	75	105.82	7936,50	3163.5	-2.703	.007*
	Erkek	110	84.26	9268,50			

(*p<0,05)

Cinsiyet ile zaman harcattırıcılar arasında anlamlı bir farka rastlanmıştır (U=3163,5; p=0,007; p<0,05). Kadınların uzun süreli planlar ile daha fazla zaman kaybettiği görülmektedir.

Tablo 3: Zaman yönetimi puanlarının eğitim durumu değişkenine göre dağılımları

	Eğitim Durumu	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	Z	P
Zaman Planlaması	Lisans	165	98.23	16208.00	787	-3.818	.000*
	Lisans üstü	20	49.85	997.00			
Zaman Tutumları	Lisans	165	93.29	15393.00	1602	-0.213	.831
	Lisans üstü	20	90.60	1812.00			
Zaman Harcattırıcılar	Lisans	165	94.04	15516.50	4178.5	-0.762	.446
	Lisans üstü	20	84.42	1688.50			

(*p<0,05)

Eğitim durumu ile zaman planlaması arasında anlamlı bir farka rastlanmıştır (U=787; p=0,000; p<0,01). Lisans mezunları zaman planlamasını çok daha iyi yapmaktadır.

Tablo 4: Zaman yönetimi puanlarının medeni durum değişkenine göre dağılımları

	Medeni Durum	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	Z	p
Zaman Planlaması	Evli	77	69.66	5363.50	2360.5	-5.010	.000*
	Bekar	108	109.64	11841.50			
Zaman Tutumları	Evli	77	86.79	6682.50	3679.5	-1.338	.181
	Bekar	108	97.43	10522.50			
Zaman Harcattırıcılar	Evli	77	102.65	7904.00	3415	-2.081	.037*
	Bekar	108	86.12	9301.00			

(*p<0,05)

Medeni durum ile zaman planlaması ve zaman harcattırıcılar arasında anlamlı bir farka rastlanmıştır (U=2360,5; p=0,000; p<0,01) (U=3415; p=0,037; p<0,05). Tabloya göre Bekarlar zaman planlamasını daha iyi yapmaktadır. Zaman harcattırıcılar alt boyutunda ise evliler bekarlardan daha yüksek ortalamaya sahiptir. Yani evli olan beden eğitimi öğretmenleri zamanı daha çok harcattırarak uğraşlarla zaman geçirmektedir.

Tablo 5: Zaman yönetimi puanlarının yaş değişkenine göre dağılımları

	Yaş	N	Sıra Ortalaması	SD	χ^2	p
Zaman Planlaması	21-25 yaş	65	116.20	5	23.292	.000*
	26-30 yaş	32	79.52			
	31-35 yaş	42	73.73			
	36-40 Yaş	19	78.00			
	41-45 yaş	13	78.19			
	46 yaş ve üstü	14	108.04			
Zaman Tutumları	21-25 yaş	65	99.18	5	4.607	.466
	26-30 yaş	32	101.39			
	31-35 yaş	42	86.37			
	36-40 Yaş	19	84.03			
	41-45 yaş	13	96.08			
	46 yaş ve üstü	14	74.36			
Zaman Harcattırıcılar	21-25 yaş	65	87.67	5	4.417	.491
	26-30 yaş	32	101.94			
	31-35 yaş	42	97.46			
	36-40 Yaş	19	78.05			
	41-45 yaş	13	108.04			
	46 yaş ve üstü	14	90.25			

(*p<0,05)

Yaş değişkeni ile öğretmenlerin zaman planlaması arasında anlamlı bir farka rastlanmıştır [$\chi^2(5)=23,292$; p=0,000; p<0,01]. Sıra ortalamalarına bakıldığında zaman planlamasında 21-25 yaşındaki öğretmenlerin daha yüksek planlama seviyesine sahip oldukları görülmektedir. Dikkat çekici bir bulguda 46 yaş ve üstündeki öğretmenlerin zaman planlamasında 21-25 yaş grubu hariç diğer gruplardan daha iyi olmasıdır.

Tablo 6: Zaman yönetimi puanlarının meslekte çalışma yılı değişkenine göre dağılımları

	Meslekte çalışma yılı	N	Sıra Ortalaması	SD	χ^2	p
Zaman Planlaması	1-4 yıl	80	101.42	4	8.533	.074
	5-9 yıl	45	90.56			
	10-13 yıl	24	65.60			
	14-18 yıl	17	98.32			
	19 yıl ve üstü	19	93.18			

Zaman Tutumları	1-4 yıl	80	100.48	4	8.049	.090
	5-9 yıl	45	96.22			
	10-13 yıl	24	68.85			
	14-18 yıl	17	98.41			
	19 yıl ve üstü	19	79.53			
Zaman Harcattırıcılar	1-4 yıl	80	100.96	4	5.347	.253
	5-9 yıl	45	86.62			
	10-13 yıl	24	75.00			
	14-18 yıl	17	92.21			
	19 yıl ve üstü	19	98.03			

(*p<0,05)

Meslekte çalışma yılı ile öğretmenlerin zaman yönetimi arasında anlamlı bir farka rastlanmamıştır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Günümüzde zamanı verimli kullanma veya zaman yönetimi konusu gündelik ve iş hayatında olduğu kadar eğitim hayatımız içinde oldukça önemli bir konudur. Beden eğitimi öğretmenlerinin yetersiz bir zamanı etkin ve verimli kullanma problemiyle karşı karşıya olduğu bilinmektedir. Bu bağlamda araştırmamızda, beden eğitimi öğretmenlerinin zaman yönetim becerilerini bazı demografik özelliklere ortaya konması amaçlanmıştır.

Araştırma sonuçlarında zaman yönetimi alt boyutlarından zaman harcattırıcılar ile cinsiyet arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (Tablo 2). Kadınların daha yüksek zaman harcattırıcılar ile yani uzun ve geleceğe yönelik planlar ile daha fazla zaman kaybettiği görülmektedir. Araştırmaya katılan erkek beden eğitimi öğretmenlerinin istatistiksel olarak bir fark olmasa da kısa süreli plan yapmada daha iyi oldukları görülmektedir. Kadınların geleceğe yönelik daha çok plan yapmasının altında, daha uzak hedefler de koyması söylenebilir. Bu kadınların beden eğitimi öğretmenlerinin geleceği çok daha iyi planladığı ya da daha hesaplı bir yaşam sürdürme istekleri olması şeklinde de yorumlanabilir. Benzer araştırmalarda farklı sonuçlarda ortaya çıkmaktadır. Demirtaş ve Özer (2007) araştırmasında zaman harcattırıcılar boyutunda erkek öğretmen adayları lehine farklılık bulunmuştur. Aynı şekilde Gümüşgül (2013), zaman tutumları alt boyutunda cinsiyet değişkeni açısından erkek öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık olduğunu tespit etmiştir. Bu farklı sonuçlar araştırma yapılan bölge, kültür vb gibi konularla ilişkilendirilebilir. Kadın beden eğitimi öğretmenlerinin; zamanı nasıl kullanacağı konusunda yeterli bilgiye sahip oldukları, zamanı planlama ve değerlendirmede başarılı oldukları görülmektedir. Araştırma sonuçlarına göre kadın beden eğitimi öğretmenleri geleceğe yönelik hedeflerini ve amaçlarını belirleme konusunda başarılı oldukları düşünülmüştür.

Araştırmamızda eğitimi durumu ile zaman yönetimi alt boyutlarından zaman planlaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark rastlanmıştır (Tablo 3). Lisans mezunları kısa süreli ve günlük zaman planlamasını çok daha iyi yapmaktadır. Bu durum yüksek lisans mezunlarının; iş yüklerinin fazla olması ya da kariyer hesaplarının uzun süreli planlar içermesi ya da farklı hedefler koyması ile ilişkilendirilebilir. Kısaca yüksek lisans mezunlarının geleceğe dönük farklı planlarının olması şeklinde de yorumlanabilir. Zaman yönetimi çağdaş iş hayatında önemli bir konu haline gelmiştir (Koch, Kleinmann, 2002). Peeters ve ark. (2005) yaptıkları araştırmada öğretmenlerin zaman yönetimi ile tükenmişlik düzeyleri arasında ilişki olduğuna sonucuna ulaşmıştır. Bunun yanında yüksek seviyedeki iş yükünün de zaman yönetimine etkisi vardır. Buna göre iş yükü de planlamayı etkilemektedir. Lisans mezunu beden eğitimi öğretmenleri, okulda, özel işlerinde ve serbest zamanlarında okul işlerine daha çok zaman harcamakta ve bu yüzden kısa planlamalar ile daha çok iç içe olmaktadır. İlerleyen (2014), araştırmasında lisans mezunu olan öğretmenlerin ortalamalarının yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Sonuçta lisans mezunu benden eğitimi öğretmenleri kısa ve günlük planları çok daha fazla yapmaktadır.

Beden eğitimi öğretmenlerinin medeni durumu ile zaman yönetimi alt boyutlarından zaman planlaması ve zaman harcattırıcılar arasında anlamlı bir farka rastlanmıştır (Tablo 4). Buna günlük ve göre kısa süreli zaman planlamasını bekarlar, uzun süreli ve geleceğe yönelik planlamaları ise (zaman harcattırıcılar) evliler daha fazla yapmaktadır. Bekar beden eğitimi öğretmenlerinin günlük ve kısa süreli planlar yapmasının altında, serbest zamanlarının daha fazla olması, sorumluluk ve aile hayatı uğraşlarının daha az olması şeklinde açıklanabilir. Aksine evli olan beden eğitimi öğretmenlerinin ailevi sorumlulukları buna bağlı olarak iş ve diğer sorumlulukları geleceğe yönelik planlama yapmalarına neden olmuş olabilir. Bu durumda evli olan beden eğitimi öğretmenlerinin uzun vadeli ve geleceğe yönelik plan yaparak zaman harcattırıcılarla daha çok karşı karşıya gelmesi kaçınılmaz olabilmektedir. Koch' a (1999) göre, zaman yönetiminde temel düşünce günün her küçük diliminin daha iyi planlanmasının yöneticilerin daha verimli hareket etmelerini sağlayacak olmasıdır. Zaman yönetimi, acil olmakla birlikte o kadar da önemli olmayan günlük olayların baskısından kaçınmak için, açık önceliklerin ortaya konulmasını da savunur (Akt.: Güçlü, 2001). Bu duruma göre aciliyet bekarlar ve evliler için iki zıt yön olarak ta araştırmamızda karşımıza çıkmıştır. Bekar beden eğitimi öğretmenlerinin kısa süreli zamanlarını planlama konusunda daha başarılı oldukları, kısa süreli hedeflerini zamanında gerçekleştirdikleri, zamanlarını verimli kullandıkları söylenebilir.

Tablo 5’de yaş değişkeni ile zaman yönetimi arasındaki ilişki incelenmiştir. Yaş ile zaman yönetimi alt boyutlarından zaman planlaması arasında anlamlı bir farka rastlanmıştır ($p<0.01$). Sıra ortalamalarına bakıldığında zaman planlamasında 21-25 yaşındaki beden eğitimi öğretmenlerinin daha yüksek günlük ve kısa süreli planlama seviyesine sahip oldukları görülmektedir. Dikkat çekici bir bulguda 46 yaş ve üstündeki beden eğitimi öğretmenlerinin kısa ve günlük zaman planlamasında 21-25 yaş grubu hariç diğer gruplardan daha iyi olmasıdır. Bu durum yaş ilerledikçe zamanın kıymetinin daha iyi anlaşıldığını ve onu etkili kullanmanın önemini daha iyi fark edildiğini şeklinde yorumlanabilir. Beden eğitimi öğretmenlerinden 21-25 yaş arasındaki beden eğitimi öğretmenlerinin, kişisel ve özel yaşamlarında kısa ve günlük zamanın önemi hakkında yeterli bilince sahip oldukları ve zamanı etkili bir şekilde kullandıkları söylenebilir. Zamanı etkili ve verimli kullanabilmek bir zorunlu bir durum haline gelmiştir. İlerleyen teknoloji, kompleks örgüt ve toplum yapısı, insanlara daha fazla ve değişik işler yüklediğinden bu işlerin zamanında bitirilmesi, işlere ilişkin yapılacak hareketlerin zamana göre planlanmasını mecburi kılmaktadır. Zamanı etkili yönetebilmek, bireysel ve örgütsel başarı ve verimlilik için şarttır. Ancak yapılan bazı araştırma sonuçları, hemşireler, öğretmenler, yöneticiler ve öğrenciler arasında zaman yönetimi sorunlarının çoğunlukla yaşandığını göstermektedir (Koch ve Kleinmann, 2002).

Araştırma sonuçlarımızda beklenenin aksine şaşırtıcı bir sonuçta meslekte çalışma yılı ile zaman yönetimi arasında istatistiksel olarak bir fark bulunmamış olmasıdır (Tablo 6). Mesleki kıdem zaman yönetimini etkilememiştir. Kısa süreli planlama boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkiye yaklaşılsa da fark çıkmamıştır. Mesleki kıdem arasında fark çıkmaması beden eğitimi öğretmenlerinin motivasyon seviyelerinin düşük olması, mesleki yorgunluk, ekonomik sıkıntılar vb gibi unsurlarla da ilişkili olabilir. Darling-Hamond (2000) araştırmasında, kıdem ile öğretmenin etkili olması arasındaki ilişkinin doğru orantılı olmamasının nedenlerinde, kıdemli öğretmenlerin her zaman gelişme göstermeye ve öğrenme durumuna açık olmayıp işlerinde yorgun olmalarının etkisi olabileceğine değinmiştir. Bu duruma göre araştırmamızda mesleki kıdem zaman planlamasında çok etkili bir durum olmamıştır. Mesleki kıdem ile zaman yönetimi arasındaki ilişkiler farklı bir araştırma konusu olabilir.

Sonuçta, beden eğitimi öğretmenleri ile zaman yönetimi ve zamanı ne yönde kullandıkları arasında bağlantılar tespit edilmiştir. Kadın beden eğitimi öğretmenleri geleceğe yönelik ve daha uzun planlar yapmakta zamanının bu yönde harcamakta, lisans mezunu beden eğitimi öğretmenleri kısa süreli planları daha fazla kullanmakta, bekar beden eğitimi öğretmenleri kısa süreli, evli beden eğitimi öğretmenleri uzun süreli planlar yaparak zaman

harcamakta ve 21-25 yaşındaki beden eğitimi öğretmenlerinin diğer yaş gruplarına göre daha fazla kısa ve günlük planlar yaptığı sonucuna ulaşılmıştır. Beden eğitimi öğretmenlerinin önemli işlere daha fazla zaman ayırmaları ve bu yönde planlar yapmaları önerilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Açıklan A. (1998). Toplumsal, Kurumsal ve Teknik Yönleriyle Okul Yöneticiliği. (4. Basım), Ankara: Pegem yayıncılık.
2. Alay S. ve Koçak S. (2002). Validity and reliability of time management questionnaire. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22, 9–13.
3. Andıç H. (2009). Üniversite öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri ile akademik başarıları arasındaki ilişki. Afyon Kocatepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi.
4. Cüceloğlu D. (1999). İyi Düşün Doğru Karar Ver. İstanbul, Sistem Yayıncılık.
5. Çelik V. (2002). Sınıf yönetimi. Ankara: Nobel Yayıncılık.
6. Darling Hammond L. (2000). Teacher quality and student achievement: A review of state policy evidence. Educational Policy Analysis Archives, 8(1):1-44.
7. Demirtaş H., Özer N. (2005). Öğretmen Adaylarının Zaman Yönetimi Becerileri ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişki (İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği). Eğitimde Politika Analizleri ve Stratejik Araştırmalar Dergisi, 2(1).
8. Güçlü N. (2001). Zaman Yönetimi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi. Sayı. 25. s. 87-106.
9. Gümüşgül O. (2013). “Avrupa Birliği’ ne Üye Ülkelerde ve Türkiye’de Öğrenim Gören Üniversite Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Anlayışlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
10. İlerleyen E. (2014). Öğretmenlerin Zaman Yönetimi Becerileri İle İş Doyumları Arasındaki İlişki, Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Eğitim Yönetimi Ve Denetimi Bilim Dalı Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
11. Koch C.J., Kleinmann M. (2002). A stitch in time saves nine: Behavioural decision-making explanations for time management problems. European Journal of Work and Organizational Psychology, 11 (2): 199–217.
12. Öktem K.M. (1993). Zaman yönetimi: Örgütsel etkililiği arttırmada zaman faktöründen yararlanılması. Amme İdaresi Dergisi, 26(1): 217–237.
13. Peeters M.A.G., Rutte C.G. (2005). Time Management Behavior as a Moderator for the Job Demand-Control Interaction. Journal of Occupational Health Psychology, 10(1): 64-75.
14. Scott M. (2001). Zaman yönetimi. (Çev. A. Ç. Çelik), İstanbul: Rota Yayınları.
15. Smith J. (1998). Daha İyi Nasıl Zaman Yönetimi. (Çev. A. Çimen). İstanbul: Timaş Yayınları.
16. Tezcan M. (1982). Sosyolojik Açıdan Bos Zamanların Değerlendirilmesi. Ankara: A.Ü.
17. Türk Dil Kurumu Kurumsal Web Sitesi, Güncel Türkçe Sözlük: <http://www.tdk.gov.tr/> erişim tarihi. 04.04.2016
18. Türkel A. (1999). Globalleşen Dünyanın Süper Yöneticilerine. İstanbul; Türkmen Kitabevi
19. Uğur A. (2000). Çalışma hayatında zaman yönetimi. MPM Kalkınmada Anahtar Verimlilik Dergisi. 12(143), 18–22